

Категорія справи № 822/3709/15: **Адміністративні справи (до 01.01.2019); Справи зі спорів з приводу забезпечення сталого розвитку населених пунктів та землекористування, зокрема зі спорів у сфері:**

Надіслано судом: **20.11.2015**. Зареєстровано: **22.11.2015**. Оприлюднено: **25.11.2015**.

Дата набрання законної сили: **11.11.2015**

Номер судового провадження: **не визначено**

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

Справа № 822/3709/15

Головуючий у 1-й інстанції: Майстер П.М.

Суддя-доповідач: Сушко О.О.

11 листопада 2015 року

м. Вінниця

Вінницький апеляційний адміністративний суд у складі колегії:

головуючого судді: Сушка О.О.

суддів: Залімського І. Г. Смілянця Е. С.

за участю:

секретаря судового засідання: Мартинюк В.В.,

представника позивача: Кошарського О.В.

представника третьої особи: Євтушенка А.С.

розглянувши у відкритому судовому засіданні апеляційну скаргу товариства з обмеженою відповідальністю "Подільський господар" на постанову Хмельницького окружного адміністративного суду від 17 вересня 2015 року у справі за адміністративним позовом Публічного акціонерного товариства "Брокбізнесбанк" в особі уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідації АТ "Брокбізнесбанк" Куреного Олександра Вікторовича до Реєстраційної служби Шепетівського міськрайонного управління юстиції Хмельницької області, третя особа товариство з обмеженою відповідальністю "Подільський господар" про визнання протиправними, скасування рішення та зобов'язання вчинити дії,

ВСТАНОВИВ:

Позивач звернувся до суду з позовом про визнання протиправними, скасування рішення та зобов'язання вчинити дії.

Відповідно до постанови Хмельницького окружного адміністративного суду від 17 вересня 2015 року позов задоволено частково: скасовано рішення державного реєстратора Реєстраційної служби Шепетівського міськрайонного управління юстиції Хмельницької області Кондратюка С.І. щодо припинення обтяження нерухомого майна, яке було предметом іпотеки згідно договору іпотеки:

№188 від 31.01.2014 року, індексний номер 20118623 від 19.03.2015 року; №188 від 31.01.2014 року, індексний номер 20119531 від 19.03.2015 року; №192 від 31.01.2014 року, індексний номер 20126757 від 19.03.2015 року; №192 від 31.01.2014 року, індексний номер 20133343 від 19.03.2015 року; №194 від 31.01.2014 року, індексний номер 20134616 від 19.03.2015 року; №194 від 31.01.2014 року, індексний номер 20135135 від 19.03.2015 року; №196 від 31.01.2014 року, індексний номер 20113956 від 19.03.2015 року; №196 від 31.01.2014 року, індексний номер 20116910 від 19.03.2015 року; №190 від 31.01.2014 року, індексний номер 20160601 від 19.03.2015 року; №190 від 31.01.2014 року, індексний номер 20161624 від 19.03.2015 року; поновлено з дати припинення державну реєстрацію іпотеки обтяжень речового права в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно за договорами іпотеки №, №188, 190, 192, 194, 196 від 31.01.2014 року, в решті позову відмовлено.

Не погоджуючись із вказаним судовим рішенням, третя особа подала апеляційну скаргу, в якій просила постанову суду першої інстанції скасувати та прийняти нове рішення про відмову в задоволенні позовних вимог в повному обсязі, посилаючись на порушення судом першої інстанції норм матеріального та процесуального права, невідповідність висновків суду обставинам справи, що призвело до неповного з'ясування обставин справи і, як наслідок, невірною вирішення справи та прийняття необгрунтованої постанови.

Представник третьої особи в судовому засіданні підтримав апеляційну скаргу в повному обсязі.

Представник позивача в судовому засіданні заперечив проти апеляційної скарги.

Заслухавши суддю-доповідача, представників сторін, перевіrivши матеріали справи та доводи апеляційної скарги, колегія суддів вважає, що апеляційна скарга підлягає задоволенню, а оскаржена постанова - скасуванню, з прийняттям нової постанови про відмову в задоволенні позову, з наступних підстав.

Встановлено, що 30.01.2014 року між Публічним акціонерним товариством «БРОКБІЗНЕСБАНК» та Товариством з обмеженою відповідальністю «Подільський господар» (ТОВ «Подільський господар») було укладено кредитний договір № 01/04-2014 (надалі - «Кредитний договір»), відповідно до якого відповідач надав позивачу не відновлювальну кредитну лінію на строк до 29.12.2023 року зі сплатою 12 % річних за користування кредитом.

Додатковою угодою №1 від 31.01.2014 року та Додатковою угодою №2 від 11.02.2014 року до Кредитного договору вносились зміни щодо лімітів кредитування та строків виконання зобов'язання з повернення кредитних коштів.

31.01.2014 між Публічним акціонерним товариством «БРОКБІЗНЕСБАНК» (іпотекодержатель) та Товариством з обмеженою відповідальністю «Подільський господар» (іпотекодавець) було укладено іпотечні договори, які посвідчені державним нотаріусом Шепетівської районної державної нотаріальної контори Огородник Л.Ю. та зареєстровані в реєстрі за №188, №192, №194, №196, №190.

Відповідно до п. 2.1 Іпотечного договору іпотекодавець з метою забезпечення виконання основного зобов'язання, що випливає із Кредитного договору, передає в іпотеку, а іпотекодержатель приймає в іпотеку предмет іпотеки.

Відповідно до рішення Господарського суду м. Києва від 15.12.2014 року у справі №910/21757/14, залишеним без змін постановою Київського апеляційного господарського суду від 03.03.2015 року визнані припиненими у зв'язку з поєднанням боржника і кредитора в одній особі:

- зобов'язання Товариства з обмеженою відповідальністю "Подільський господар" перед Публічним акціонерним товариством "Брокбізнесбанк" за кредитним договором № 01/04-2014 від 30.01.2014 року, укладеним між Товариством з обмеженою відповідальністю «Подільський господар» та Публічним акціонерним товариством «Брокбізнесбанк», та додатковими угодами до нього, в частині заборгованості за кредитом у загальному розмірі 6 051 846 грн. 25 коп.;

- договір застави від 30.01.2014 року, укладеним між Товариством з обмеженою відповідальністю «Подільський господар» та Публічним акціонерним товариством «Брокбізнесбанк» (предметом

застави за яким є велика рогата худоба в кількості 8637 голів загальною заставною вартістю 103550000,00 грн.);

- договір застави від 31.01.2014 року, укладеним між Товариством з обмеженою відповідальністю «Подільський господар» та Публічним акціонерним товариством «Брокбізнесбанк», посвідчений приватним нотаріусом Шепетівського міськрайонного нотаріального округу Петровською Л.О. та зареєстрований в реєстрі за №356;

- договір застави від 31.01.2014 року, укладеним між Товариством з обмеженою відповідальністю «Подільський господар» та Публічним акціонерним товариством «Брокбізнесбанк» (предметом застави за яким є основні засоби та обладнання загальною заставною вартістю 670821,00 грн.);

- договір застави від 31.01.2014 року, укладеним між Товариством з обмеженою відповідальністю «Подільський господар» та Публічним акціонерним товариством «Брокбізнесбанк» (предметом застави за яким є основні засоби та обладнання загальною заставною вартістю 6903400,00 грн.);

- іпотечний договір від 31.01.2014 року, укладений між Публічним акціонерним товариством «Брокбізнесбанк» та Товариством з обмеженою відповідальністю «Подільський господар», посвідчений приватним нотаріусом Славутського районного нотаріального округу Якимчук І.П. та зареєстрований в реєстрі за №138;

- іпотечний договір від 31.01.2014 року, укладений між Публічним акціонерним товариством «Брокбізнесбанк» та Товариством з обмеженою відповідальністю «Подільський господар», посвідчений державним нотаріусом Шепетівської районної державної нотаріальної контори Огородник Л.Ю. та зареєстрований в реєстрі за №188;

- іпотечний договір від 31.01.2014 року, укладений між Публічним акціонерним товариством «Брокбізнесбанк» та Товариством з обмеженою відповідальністю «Подільський господар», посвідчений державним нотаріусом Шепетівської районної державної нотаріальної контори Огородник Л.Ю. та зареєстрований в реєстрі за №192;

- іпотечний договір від 31.01.2014 року, укладений між Публічним акціонерним товариством «Брокбізнесбанк» та Товариством з обмеженою відповідальністю «Подільський господар», посвідчений державним нотаріусом Шепетівської районної державної нотаріальної контори Огородник Л.Ю. та зареєстрований в реєстрі за №194;

- іпотечний договір від 31.01.2014 року, укладений між Публічним акціонерним товариством «Брокбізнесбанк» та Товариством з обмеженою відповідальністю «Подільський господар», посвідчений державним нотаріусом Шепетівської районної державної нотаріальної контори Огородник Л.Ю. та зареєстрований в реєстрі за №196;

- іпотечний договір від 31.01.2014 року, укладений між Публічним акціонерним товариством «Брокбізнесбанк» та Товариством з обмеженою відповідальністю «Подільський господар», посвідчений державним нотаріусом Шепетівської районної державної нотаріальної контори Огородник Л.Ю. та зареєстрований в реєстрі за №190.

В подальшому, державним реєстратором Реєстраційної служби Шепетівського міськрайонного управління юстиції Хмельницької області Кондратюком Сергієм Ігоровичем, на підставі постанови Київського апеляційного господарського суду від 03.03.2015 року, прийняті рішення про державну реєстрацію прав та їх обтяжень індексні номери: 20118623, 20119531, 20126757, 20133343, 20134616, 20135135, 20113956, 20116910, 20160601, 20161624 від 19.03.2015 року та від 20.03.2015 року, згідно яких припинено іпотеку щодо нерухомого майна, яке було предметом іпотеки згідно договорів іпотеки № 188, № 192, № 194, № 196, № 190 від 31.01.2014, які посвідчено державним нотаріусом Шепетівської районної державної нотаріальної контори Шепетівського районного нотаріального округу Хмельницької області Огородник Л.Ю..

Відповідно до постанови Вищого господарського суду України від 20.05.2015 року в справі №910/21757/14, касаційну скаргу Публічного акціонерного товариства "Брокбізнесбанк" задоволено. Рішення Господарського суду м. Києва від 15.12.2014 року та постанову Київського апеляційного

господарського суду від 03.03.2015 року у справі № 910/21757/14 - скасовано. Прийнято нове рішення, яким у позові відмовлено повністю.

Частково задовольняючи позов, суд першої інстанції виходив з того, що оскільки постановою Вищого господарського суду України від 20.05.2015 року в справі № 910/21757/14, рішення Господарського суду м. Києва від 15.12.2014 року та постанову Київського апеляційного господарського суду від 03.03.2015 року у справі № 910/21757/14, на підставі яких державним реєстратором Реєстраційної служби Шепетівського міськрайонного управління юстиції Хмельницької області Кондратюком С.І. прийняті оскаржені рішення, - скасовані, та прийнято нове рішення, яким у позові відмовлено повністю, то рішення державного реєстратора Реєстраційної служби Шепетівського міськрайонного управління юстиції Хмельницької області Кондратюка С.І. про державну реєстрацію прав та їх обтяжень, щодо припинення іпотек та обтяжень в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно підлягають скасуванню.

Колегія суддів апеляційної інстанції не погоджується із вказаним висновком суду першої інстанції, виходячи з наступного.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Так, Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі - Закон) визначено правові, економічні, організаційні засади проведення державної реєстрації речових та інших прав, які підлягають реєстрації за цим Законом, та їх обтяжень і спрямований на забезпечення визнання та захисту державою цих прав, створення умов для функціонування ринку нерухомого майна.

Згідно з ч. 9 ст. 16 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» державна реєстрація припинення іпотеки, обтяження проводиться на підставі заяви обтяжувача, яку він зобов'язаний подати протягом п'яти робочих днів з дня припинення іпотеки, обтяження самостійно або на письмову вимогу боржника чи іншої особи, права якої порушено через наявність таких реєстраційних записів.

Відповідно до ч. 1 ст. 182 ЦК України право власності та інші речові права на нерухомі речі, обтяження цих прав, їх виникнення, перехід і припинення підлягають державній реєстрації.

При цьому норма ч. 3 ст. 182 ЦК України визначає щодо можливості оскарження до суду відмови у державній реєстрації права на нерухомість, ухилення від реєстрації, відмови від надання інформації про реєстрацію застосовуються лише щодо дій (бездіяльності) органів, які здійснюють таку реєстрацію.

Відповідач, вчиняючи оскаржувані дії, фактично виконував судові рішення, і за зверненням третьої особи про припинення обтяження за договорами застави здійснив відповідні записи у державному реєстрі речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

При цьому, судом першої інстанції не взято до уваги той факт, що позивач, після набуття чинності рішенням Вищого господарського суду України від 20.05.2015 року, яким скасовані рішення Господарського суду міста Києва та Київського апеляційного господарського суду і прийнято нове рішення про відмову у задоволенні позову - не звернувся до державного реєстратора із заявою про відновлення обтяження на підставі договорів іпотеки, а отже жодного рішення щодо поновлення/відмови в поновленні записів про обтяження державним реєстратором не приймалось.

Згідно пп. 1, 3, 4 ч. 1 ст. 202 КАС України, підставами для скасування постанови або ухвали суду першої інстанції та ухвалення нового рішення є: неповне з'ясування судом обставин, що мають значення для справи, невідповідність висновків суду обставинам справи, а також порушення норм матеріального або процесуального права, що призвело до неправильного вирішення справи або питання.

За таких обставин відповідач на час вчинення оскаржуваних дій діяв у відповідності до Закону, і тому відповідно до ч. 3 ст. 198 КАС України постанову суду першої інстанції належить скасувати і прийняти нову постанову, якою в задоволенні позову відмовити.

Керуючись ст.ст. 160, 167, 195, 196, 198, 202, 205, 207, 212, 254 КАС України, суд

ПОСТАНОВИВ:

апеляційну скаргу товариства з обмеженою відповідальністю "Подільський господар" задовольнити повністю.

Постанову Хмельницького окружного адміністративного суду від 17 вересня 2015 року скасувати.

Прийняти нову постанову, якою в задоволенні адміністративного позову відмовити.

Постанова суду набирає законної сили з моменту проголошення та може бути оскаржена в касаційному порядку згідно зі ст. 212 КАС України.

Постанова суду складена в повному обсязі 16 листопада 2015 року.

Головуючий

Сушко О.О.

Судді

Залімський І. Г.

Смілянець Е. С.